

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE  
2011-11-11

HSN 1111-1454

*Handläggare:*

Eva Andersén Karlsson

## **Instruktion för Stockholms läns läkemedelskommitté**

### **Ärendebeskrivning**

Detta ärende berör formella delar kring uppdrag och instruktion för landstingets skyldighet att inrätta läkemedelskommittéer enligt lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer.

### **Beslutsunderlag**

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2011-11-11  
Instruktion för Stockholms läns läkemedelskommitté, bilaga

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts i Programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

## **Förslag till beslut**

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

*att* fastställa instruktion för Stockholms läns läkemedelskommitté enligt bilaga

*att* uppdra till Hälso- och sjukvårdsdirektören att utse ordförande och ordinarie ledamöter i Stockholms läns läkemedelskommitté.

### **Förvaltningens motivering till förslaget**

Vid den av riksdagen beslutade och genomförda läkemedelsreformen 1996 som bl a innebar att landstingen fick kostnadsansvaret för läkemedelsförmånerna till invånarna fattade riksdagen beslut om en lag om läkemedelskommittéer (1996:1157). Enligt lagen (§1 och 3) om läkemedelskommittéer ska det inom varje landsting finnas minst en läkemedelskommitté med skyldighet att arbeta för en rationell läkemedelsanvändning. Läkemedelskommittén ska också identifiera kvalitetsbrister och utbilda kring dessa (§ 4). Läkemedelskommittén ska samverka med andra läkemedelskommittéer, samt med berörda myndigheter, universitet och högskolor (§ 5).

Efter beslut i Landstingsstyrelsen december 2009 (LS 0812-1179) utgör sedan februari 2010 Stockholms läns läkemedelskommitté Stockholms läns landstings kommitté enligt lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer.

I såväl Stockholms läns läkemedelskommitté som dess expertråd skall ingå medicinsk, farmaceutisk och klinisk farmakologisk expertis. Medlemmarna ska ha stort medicinskt förtroende inom sjukvården. Stockholms läns läkemedelskommitté ska ha representanter från de stora terapiområdena, representera olika geografiska områden samt olika driftsformer. Stockholms läns läkemedelskommittés ordförande och vice ordförande skall tillsammans besitta bred läkemedelskompetens och ha vetenskaplig skolning. I Stockholms läns läkemedelskommitté ska bland ordinarie ledamöter finnas Kloka Listan-utskottets ordförande, ordförandena från akutsjukhusens läkemedelsråd, några expertrådsordförande inom stora terapiområden, minst två allmänläkare, en barnläkare, en geriatriker, två sjuksköterskor, varav en från slutenvård och en från öppenvård, minst två kliniska farmakologer, farmaceut, samt en representant från Karolinska Institutet. Vid behov kan Stockholms läns läkemedelskommitté adjungera annan expertis. Till Stockholms läns läkemedelskommitté är knutet expertråd inom stora terapiområden, där behov löpande omprövas.

Läkemedelskommittén lyder under förvaltningslagen (FL 1986:223). För att Stockholms läns läkemedelskommitté skall framstå som en trovärdig kunskapsorganisation gentemot förskrivare och patienter, är det av yttersta vikt att dess medarbetare intar en fristående hållning gentemot läkemedelsindustrin och att rekommendationer, information, utbildning och tjänster som läkemedelskommittén tillhandahåller är objektiva och obundna. Därför finns sedan flera år en gemensam jävspolicy för hela läkemedelskommittéorganisationen och jävsdeklarationer lämnas årligen av samtliga personer verksamma inom denna organisation.

Stockholms läns läkemedelskommitté är ett rådgivande expertorgan i läkemedelsfrågor och uppdraget är att bidra till att en rationell, kostnadseffektiv och hållbar läkemedelsbehandling utgör en integrerad del i patientens terapi. Stockholms läns läkemedelskommitté och dess administration/kansli/enhet (inom nuvarande Medicinsk fortbildning) har att tillgodose en betydande del av sjukvårdens behov av obunden kunskapsspridning inom läkemedelsområdet. Patientnytta och patientsäkerhet är viktiga delar av läkemedelskommitténs uppdrag. Arbetet med Kloka Listan är en stor del av läkemedelskommitténs arbete. Detta bygger på läkemedelsvärdering som leder till rekommendationer av evidensbaserade läkemedel som är effektiva, säkra och kostnadseffektiva. En annan huvuduppgift är producentobunden värdering av nya läkemedel och dess plats i terapi, samt medverka till en säker och effektiv

introduktion och uppföljning av dessa. Stockholms läns läkemedelskommitté skall med fortbildning stödja rationell förskrivning av läkemedel och medverka i kunskapsförmedling inom hela landstinget oavsett sjukvårdens driftsformer. Dessutom skall Stockholms läns läkemedelskommitté stimulera till uppföljning av verksamheternas läkemedelsanvändning.

Stockholms läns läkemedelskommittés expertråd är sakkunniga till SLL Upphandling för en klok läkemedelsupphandling

Stockholms läns läkemedelskommitté skall med sin expertis också stödja sjukvårdens administrativa och politiska ledningar med kompetens i viktiga frågor kring läkemedel och i kontakter med myndigheter, industri och vårdgivare.

Beträffande Stockholms läns läkemedelskommittés övriga uppgifter hänvisas till bilagan till detta tjänsteutlåtande.

I SLL:s budget för 2011 beslutades att verksamheten för kunskapsstyrning överförs till Hälso- och sjukvårdsnämnden. Stockholms läns läkemedelskommitté tillhörde tidigare Landstingsstyrelsens förvaltning. I och med omorganisationen tillhör kommittén nu Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och rapporterar till Hälso- och sjukvårdsdirektören. Stockholms läns läkemedelskommitté skall ha en egen anvisad budget. Administrativa stödfunktioner finns inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Annat stöd och kompetens till Stockholms läns läkemedelskommitté och dess expertråd skall hämtas från KI och SLL:s vårdgivare, som till exempel specialisläkare från olika specialiteter inklusive terapiområdesgenerella specialiteter som klinisk farmakologi, allmänmedicin och farmaci.

Uppdraget för Stockholms läns läkemedelskommitté föreslås vara väsentligen oförändrat, men anpassat till den nya organisationen (se bilaga).

Catarina Andersson Forsman  
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Carl-Gustaf Elinder  
Avdelningschef

## **Instruktion för Stockholms läns läkemedelskommitté**

### §1.

Stockholms läns läkemedelskommitté (SLK), utgör Stockholms läns landstings kommitté enligt lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer. Läkemedelskommittén är ett rådgivande expertorgan i läkemedelsfrågor med huvuduppdrag att verka för och främja en säker, rationell och kostnadseffektiv läkemedelsanvändning och är policyorgan i läkemedelsfrågor inom Stockholms läns landsting.

### §2.

Stockholms läns läkemedelskommitté och dess expertråd för olika terapiområden utgör tillsammans med specialitetsråden och Stockholms Medicinska Råd expertorgan till Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Råd och rekommendationer avseende läkemedel från sakkunnigorganisationen i SLL skall vara kongruenta. Vid oenighet inom sakkunnigorganisationen i SLL har läkemedelskommittén tolkningsföreträdare i läkemedelsfrågor.

### §3.

Ordföranden och ordinarie ledamöter i Stockholms läns läkemedelskommitté utses av Hälso- och sjukvårdsdirektören. Ordförande och ledamöter utses på tre år med möjlighet till förlängning. Stockholms läns läkemedelskommitté beslutar om eventuella adjungeringar.

I såväl Stockholms läns läkemedelskommitté som dess expertråd skall ingå medicinsk, farmaceutisk och klinisk farmakologisk expertis. Medlemmarna ska ha stort medicinskt förtroende inom sjukvården. Stockholms läns läkemedelskommitté ska ha representanter från de stora terapiområdena, representera olika geografiska områden samt olika driftsformer. Stockholms läns läkemedelskommittés ordförande och vice ordförande skall tillsammans besitta bred läkemedelskompetens och ha vetenskaplig skolning. I Stockholms läns läkemedelskommitté ska bland ordinarie ledamöter finnas Kloka Listan-utskottets ordförande, ordförandena från akutsjukhusens läkemedelsråd, några expertrådsordförande inom stora terapiområden, minst två allmänläkare, en barnläkare, en geriatriker, två sjuksköterskor, varav en från slutenvård och en från öppenvård, minst två kliniska farmakologer, farmaceut, samt en representant från Karolinska Institutet. Vid behov kan Stockholms läns läkemedelskommitté adjungera annan expertis.

### §4.

Till Stockholms läns läkemedelskommitté är knutet expertråd inom stora terapiområden, där behov löpande omprövas. Stockholms läns läkemedelskommittés ordförande utser ordförandena för expertråden efter samråd med SLK. Expertrådsordföranden föreslår övriga medlemmar i expertrådet för beslut av Stockholms läns läkemedelskommitté. Ordförande och medlemmar utses på tre år med möjlighet till förlängning.

### §5.

Stockholms läns läkemedelskommitté skall:

- Utarbeta rekommendationer för tillförlitlig och rationell läkemedelsanvändning – Kloka Listan samt policies och rekommendationer för introduktion och uppföljning av nya läkemedel.
- Initiera och kommentera förslag till landstingets policy och strategi i läkemedelsfrågor såsom läkemedelsinformation, läkemedelsuppföljning, säker läkemedelshantering, läkemedelsekonomi, läkemedelsbiverkningar inklusive läkemedelsmissbruk, läkemedels miljöeffekter och kliniska prövningar.

- Stödja sjukvårdens ledningar med kompetens, omvärldskunnande och vetenskapligt kunnande i läkemedelsfrågor och enligt SLL 's behov medverka i nationella samarbeten inom läkemedelsområdet.
- Stimulera utveckling av uppföljning och kvalitetsarbete kring läkemedel, inklusive logistikfrågor. Stödja förskrivare, verksamhetschefer, beställarorganisationen och andra beslutsfattare med kunskap för att analysera och hantera frågeställningar kring läkemedelsanvändning och patientsäkerhet.
- Medverka till att läkemedelsfrågor integreras i styrning och uppföljning av landstingets verksamhet, inklusive prioriteringar inom vården.
- Verka för att läkemedelsaspekter belyses inom vårdprogram och behandlingsriktlinjer framtagna inom landstinget och inom relevanta områden som inte hanteras inom vårdprogram genom att ta fram särskilda behandlingsriktlinjer för läkemedel.
- Främja utveckling och användning av verktyg, inklusive farmakologiska process- och beslutsstöd, som stödjer klok och säker läkemedelsanvändning.
- Tillsammans med Stockholms Medicinska Råd och dess specialitetsråd fortlöpande bevaka utvecklingen inom respektive expertområde, nya trender, behandlingsstrategier, patientsäkerhetsaspekter, omvärldshändelser i Sverige och internationellt.
- Verka för kommunikation av ny kunskap.
- Medverka i implementering av Stockholms läns landstings läkemedelsstrategi.
- Föreslå kvalitetsindikatorer för god läkemedelsanvändning.
- Verka för uppföljning av läkemedelsbehandling via kvalitetsregister.
- Verka för hög kvalitet i forskning och utveckling kring läkemedel.
- Medverka till att tydliggöra alternativa behandlingar till läkemedel, som t ex förändrade levnadsvanor.
- Samverka med berörda myndigheter, universitet och högskolor samt med övriga läkemedelskommittéer.
- Stödja Avdelningen Upphandling inom Stockholms läns landsting vid upphandling av läkemedel för rekvisition enligt Lag (1992:1528) om offentlig upphandling.

#### § 6.

Stockholms läns läkemedelskommitté med dess expertråd lyder under förvaltningslagen (FL 1986:223) där hantering av jäv finns reglerat. En gemensam jävspolicy för hela läkemedelskommittéorganisationen är antagen. Denna tillämpas också för de tjänstemän som är engagerade i SLK 's arbete och skall av SLK vid behov aktualiseras och uppdateras.